

YH01

S2015/1 ja K2016/1

Miten hallitus (valtioneuvosto) muodostetaan Suomessa, ja minkälaisia hallitustyyppisiä Suomessa on?

Miten valtioneuvosto (hallitus) Suomessa muodostetaan, ja milloin se eroaa?

S2021/1

1. Hallituksen muodostamistavat 20 p.

Suomalaisessa monipuoluejärjestelmässä kaikki hallituskoalitiot ovat periaatteessa mahdollisia.

Joissakin monipuoluejärjestelmän maissa hallitusvallan jakavat vaaleissa enemmistön saaneeseen yhteisrintamaan (vasemmistoblokki tai oikeistoblokki) kuuluvat puolueet.

Erittele, mitä hyviä ja huonoja puolia suomalaiseen hallituksen muodostamisen tapaan ja toisaalta yhteisrintamaan (blokkipolitiikkaan) perustuvaan hallituksen muodostamisen tapaan liittyy.

Tehtävä1. Miten hallitus Suomessa muodostetaan?

1. Lähtökohtana on eduskuntavaalit tai tilanne, jossa hallitus on kaatunut.

2. Eduskuntaryhmät käyvät neuvotteluja hallituksen ohjelmasta ja kokoonpanosta.

Tehtävä1. Miten hallitus Suomessa muodostetaan?

3. Presidentti ilmoittaa eduskunnalle = HALLITUSTUNNUSTELIJA pääministeriehdokkaan neuvoteltuaan ryhmien kanssa.

4. Eduskunta äänestää pääministeristä. Jos ehdokas saa enemmistön, hänestä tulee pääministeri.

Tehtävä1. Miten hallitus Suomessa muodostetaan?

5. Jos ehdokas ei saa enemmistöä, asetetaan uusi ehdokas ja käydään uusi vaali.

6. Jos tarvitaan kolmas äänestys, pääministeriksi valitaan eniten ääniä saanut henkilö.

Tehtävä1. Miten hallitus Suomessa muodostetaan?

7. Lopuksi presidentti nimittää pääministerin ja tämän ehdotuksesta muut ministerit.

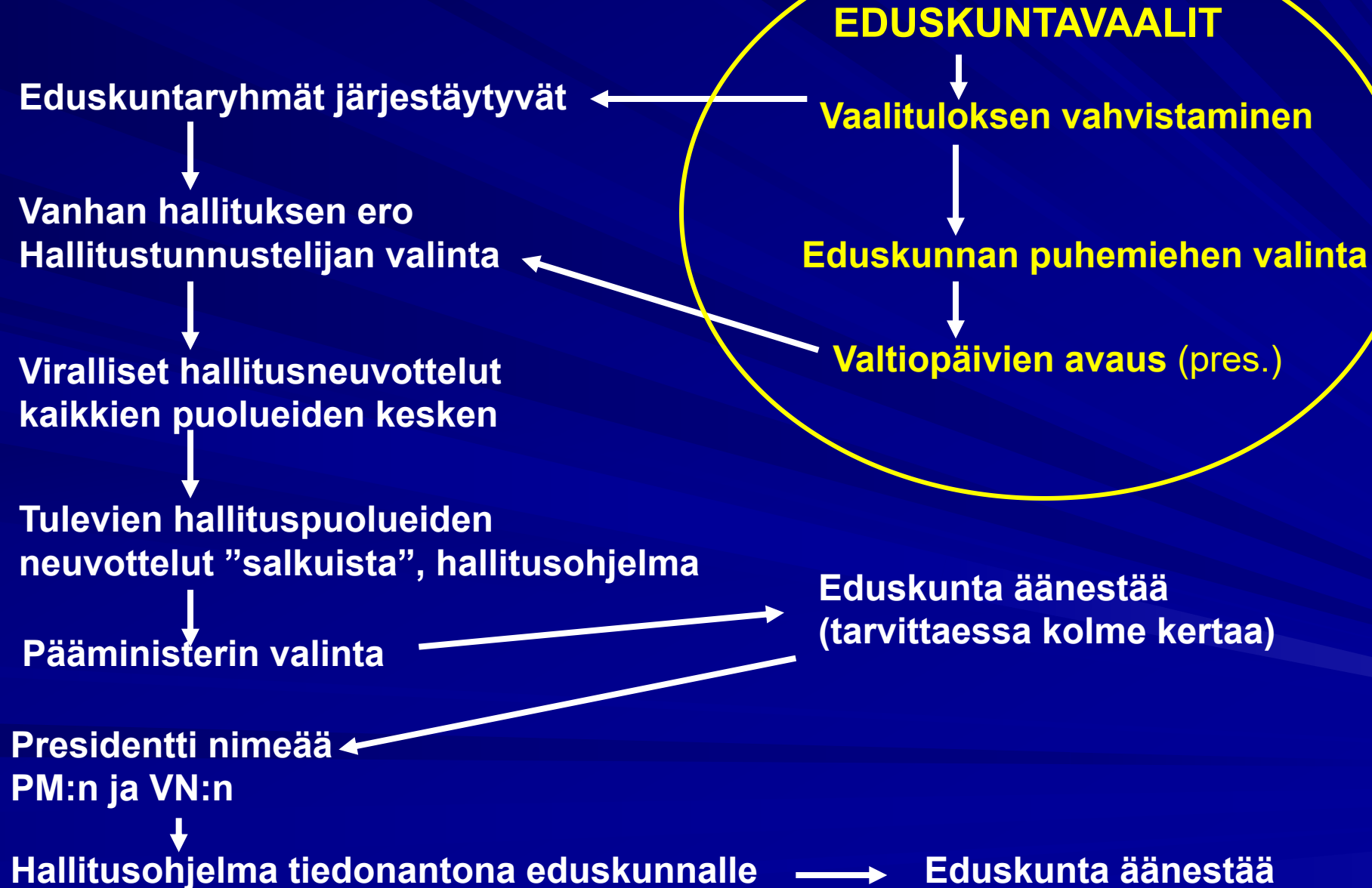
8. Nimityksen jälkeen hallitus antaa ohjelmansa tiedonantona eduskunnalle.

Tehtävä1. Miten hallitus Suomessa muodostetaan?

9. Kun hallitus on saanut luottamuksen eli eduskunnan enemmistön taakseen, se aloittaa työnsä.

Hallituksen muodostaminen

→ EPÄLUOTTAMUS TAI EDUSKUNTAVAALIT



Hallitus 2023-

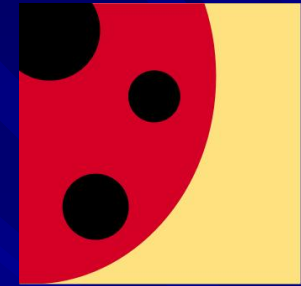
Eduskuntaryhmät:

Kok 48 (8)

PS 46 (7)

RKP 10 (3)

KD 5 (1)



rkp



**Yhteensä 109 kansanedustajaa
→ Enemmistöhallitus.**

S2021/1: Hallituksen muodostamistavat

Suomalaisessa monipuoluejärjestelmässä kaikki hallituskoalitiot ovat periaatteessa mahdollisia.

Joissakin monipuoluejärjestelmän maissa hallitusvallan jakavat vaaleissa enemmistön saaneeseen yhteisrintamaan (vasemmistoblokki tai oikeistoblokki) kuuluvat puolueet.

→ Erittele, mitä hyviä ja huonoja puolia suomalaiseseen hallituksen muodostamisen tapaan ja toisaalta yhteisrintamaan (blokkipolitiikkaan) perustuvaan hallituksen muodostamisen tapaan liittyy.

S2021/1: Hallituksen muodostamistavat

Suomalainen tapa:

- Hallituksen voivat muodostaa aatteellisesti hyvin erilaiset puolueet.
- + Suomalaisessa järjestelmässä voidaan laajemmin ottaa huomioon äänestäjien tahto.
- + Pienilläkin puolueilla on mahdollisuus päästä hallitukseen.
- Äänestäjät eivät kuitenkaan tiedä varmuudella, millaiselle hallituspolitiikalle he ovat tukensa antaneet.
- Hallituksen muodostaminen on hankalaa.
- Hallitusohjelman muotoilu voi olla hankalaa. Kompromisseja, jotka kelpaavat harvoille.

S2021/1: Hallituksen muodostamistavat

Yhteisrintamaan (blokki) perustuvan hallituksen muodostaminen voi olla vaalituloksen pohjalta yksinkertaisempaa.

- + Äänestäjät tietävät, millaiselle hallitukselle ja hallituspolitiikalle he antavat äänensä.**
- + Hallitus helppo muodostaa.**
- Hallituksessa ei ole välttämättä samanlaista poliittisten ajatusten kirjoa kuin Suomen kaltaisissa monipuoluehallituksissa.**
- Voi heikentää äänestysaktiivisuutta.**

Hallitusvaihtoehdot

- Porvarihallitus =
 - Kok. ja/tai Kesk. + RKP + PS + KD + Vihr.
- Sosialistihallitus =
 - SDP + Vas.
- Punamultahallitus =
 - SDP + Kesk. + muita
- Sinipunahallitus =
 - Kok. + SDP + muita
- Sateenkaarihallitus =
 - Kaikki tai lähes kaikki puolueet
 - – yhteishallitus
- Sinivihreähallitus =
 - Kok. + Kesk.+ Vihr.+RKP
- Enemmistöhallitus =
 - Hallituspuolueilla kansanedustajia 100 tai yli
- Vähemmistöhallitus =
 - Hallituspuolueilla kansanedustajia alle 100
- Virkamieshallitus =
 - Virkamiehet, toimitusministeriö